

Sivistysvaliokunnalle

ASIA: Hallituksen esitys (43/2022 vp) tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta ja hallituksen esityksen täydennys (313/2022 vp.)

Esitämme tukemme liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunnolle.

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta toteaa, että liikenne- ja viestintävaliokunnan ehdottama lisäys 25 h §:n uudeksi 2 momentiksi turvaisi kotimaisten vapaasti vastaanotettavien kotimaisten kanavien jakelun jatkumisen kansalaisille maksuttomana niin antenni- kuin kaapeli-verkossa.

Kopiosto on liikenne- ja viestintävaliokunnalle antamassaan [lausunnossa \(sivut 8–9\)](#) vastustanut alkuperäisen lähetyksen ja edelleen lähettämisen eron selkeyttämistä. Kopiosto on myös virheellisesti väittänyt, että lisäys olisi direktiivien vastainen. **Väitteet ovat virheellisiä ja niissä hämärrettään se tosiasia, että Suomella on kansallista liikkumavaraa kotimaassa tapahtuvan televisiojake-lun osalta.**

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta katsoo tarpeelliseksi antaa sivistysvaliokunnalle lisä-lausunnon liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunnon (41/2022 vp) ja liikenne- ja viestintävalio-kunnalle annettujen asiantuntijalausuntojen takia.

Kotimaisten televisiokanavien jakelun turvaava sääntelyratkaisu

Liikenne- ja viestintävaliokunta on lausunnossaan (41/2022 vp) ehdottanut sivistysvaliokunnalle, että tekijänoikeuslain 25 h §:ään lisätään 2 momentti: *Edelleen lähettämällä tarkoitetaan tilan-netta, jossa lähetys toteutetaan muun osapuolen kuin alkuperäisen lähettäjän toimesta tai tämän valvonnassa ja vastuulla riippumatta siitä, millä tavalla ohjelmaseignaali on vastaanotettu edelleen lähettämistä varten.*

Kyseistä lisäystä 25 h §:ään on ehdottanut [liikenne- ja viestintäministeriö vastineessaan 18.1.2023](#) ja samansuuntaista lisäystä on ehdottanut myös tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta sekä useat muut käyttäjät omissa lausunnoissaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö totesi [lausunnossaan liikenne- ja viestintävaliokunnalle](#), kuinka ”useat lausunnonantajat esittävät näkemykseen siitä, että edelleen lähettämistä koskeva 25 h § uhkaa jättää epäselväksi sen, mikä toiminta on edelleen lähettämistä ja katsovat, että määritelmää tulisi tarkentaa (FiCom, Medialiitto, RadioMedia, Keskuskaupakamari, Kiinteistöliitto, APFI, Yleisradio, Sanoma, MTV, DNA, Elisa, Telia, Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta sekä Liikenne- ja viestintävirasto). Niin ikään Digita toteaa lausunnossaan, että lainsäädännön uudistamisen keski-össä pitäisi olla se, ettei kotimaisen TV-toiminnan toimivuus ja nykytilanne vaarantuisi tekijänoi-

keuslain epävarman tulkinnan ja riskien vuoksi ja että kotitaloudet Suomessa ovat tyypillisesti ainoastaan yhden jakelukanavan piirissä ja näin ollen TV-kanavien jakelu on mahdollistettava niissä muodoissa, missä kotitaloudet sen voivat vastaanottaa.”

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta toteaa, että liikenne- ja viestintävaliokunnan ehdottama lisäys uudeksi 2 momentiksi turvaisi kotimaisten vapaasti vastaanotettavien kanavien jakelun jatkumisen kansalaisille maksuttomana niin antenni- kuin kaapeliverkossa.

Kopiosto on [liikenne- ja viestintävaliokunnalle antamassaan lausunnossa \(sivut 8–9\)](#) vastustanut alkuperäisen lähetyksen ja edelleen lähettämisen eron selkeyttämistä väitteellä, että lisäys olisi direktiivien vastainen. **Väite on virheellinen ja sillä hämärretään se tosiasia, että Suomella on kansallista liikkumavaraa kotimaassa tapahtuvan televisiojakelun osalta.**

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta korostaa, että **komissio on halunnut ja velvoittanut, että kukin jäsenvaltio säätää mahdollisuudesta kollektiivisesti sopia rajat ylittävästä tv-kanavien jakelusta** niissä tilanteissa, jossa se suoraan sopimalla ei ole mahdollista. Siis tilanteessa, jossa tv-kanavalla itsellään ei ole näitä oikeuksia. Verkkolähetyksdirektiivi antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden säätää ei-rajat ylittävään toimintaan samoja sääntöjä kuin rajat ylittävään toimintaan (verkkolähetyksdirektiivi 7 artikla), **mutta tämä ei ole pakollista.**

Liikenne- ja viestintävaliokunta toteaa lausunnossaan (kohta 18), että saadun selvityksen mukaan verkkolähetyksdirektiivin 7 artiklan kansallista liikkumavaraa ei olisi tarpeen hyödyntää, koska tekijänoikeudet hankitaan koko Suomen alueelle alkuperäisen lähettäjän toimesta. Tästä johtuen Suomen sisällä ei tapahdu kotimaisten kanavien edelleenlähettämistä.

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta toteaa, että Suomi voi direktiivien estämättä tehdä sääntelyratkaisun, joka turvaa kotimaisten kanavien nykytilan jatkumisen ja kanavien alkuperäisen lähettämisen antenni-, kaapeli- ja muissa verkoissa. Liikenne- ja viestintävaliokunta on lausunnossaan ehdottanut tällaista ratkaisua (säännösehdotus perusteluineen). Neuvottelukunta kannattaa sen toteuttamista.

Teknisen tavan tarjoaminen ei ole direktiivin mukaan edelleen lähettämistä

Kopiosto ja OKM ovat väittäneet, että verkkolähetyksdirektiivin johdantolause 20 koskisi vain suoran siirron menetelmää. **Väite on virheellinen.** Johdantolauseen viimeisessä virkkeessä viitataan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettuun teknisen tavan tarjoamiseen ja viitatussa oikeuskäytännössä on ollut nimenomaan kyse siitä, onko toiminta edelleen lähettämistä vai ei. Vastaavasti liikenne- ja viestintävaliokunta toteaa lausunnossaan (kohta 10), että alkuperäisen lähetyksen teknisenä kokoonpanijana tai lähettäjäyrityksen alihankkijana toimivaa yritystä ei pidetä edelleen lähettäjänä.

Valvonnassa ja vastuulla tunnusomaista alkuperäiselle lähettämiselle

Koska kotimaisia televisiokanavia vastaanotetaan taloyhtiöissä ja muissa yhteisantenniverkoissa, on erittäin tärkeää, että sivistysvaliokunta toteaisi mietinnössään liikenne- ja viestintävaliokunnan tavoin, että myös ”valvonnassa ja vastuulla” olisi määrittävä tekijä, kun arvioidaan alkuperäistä lähettämistä. Tämä ”valvonnassa ja vastuulla” on vahvistettu verkkolähetyksdirektiivin 2.1 artiklassa.

Verkkolähetyksdirektiivissä ja niin sanotussa Sat-Cab direktiivissä (98/83/ETY) säädetään edelleen lähettämisen määritelmistä vain rajat ylittävän toiminnan osalta, ei jäsenvaltion sisällä tapahtuvan toiminnan osalta.

Kansallinen liikkumavara mahdollistaa ”valvonnassa ja vastuulla” sisällyttämisen 25 h §:ään kotimaisten kanavien jakeluun kaikilla jakelutavoilla.

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta toteaa, että liikenne- ja viestintävaliokunnan ehdottama kotimaisten televisiokanavien nykytilan jatkumisen turvaava 25 h § 2 momentti on välttämätöntä säilyttää ehdotetussa muodossaan. Jos direktiivien säätämään televisio- ja radiolähetysten rajat ylittävään jakeluun tarvitaan tarkennuksia, se tulee tehdä vaarantamatta kotimaisten televisioyhtiöiden harjoittamaa alkuperäistä lähettämistä antenni- kaapeli- ja muissa verkoissa, johon televisioyhtiöt ovat hankkineet oikeudet kattavasti koko Suomen alueelle.

Kunnioittavasti

Kai Massa

Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunnan puheenjohtaja

Tämä lausunto on valmisteltu tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunnassa ja sen allekirjoittavat seuraavat tahot: Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Teknologiateollisuus ry, Medialiitto ry, Kirjakauppaliitto ry, Palvelualojen työnantajat PALTA ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Keskuskauppakamari, Suomen yrittäjät ry, RadioMedia ry, Suomen Hiusyrittäjät ry, Suomen Taksiliitto ry, Marketing Finland ry, Filmikamari ry, Finnet-liitto ry, DNA Oyj, Elisa Oyj, Telia Company Abp, Kirkkohallitus, Alma Media Oyj, Sanoma Media Finland Oy, MTV Oy.